

Meervoudige intelligentie

Ruimte voor alle talenten

Een grote woordenschat of rekenvaardigheid zijn belangrijk, maar kinderen kunnen ook op andere manieren uitblinken. Het openbaar onderwijs in de Zuid-Hollandse Albrandswaard stimuleert meervoudige intelligentie op alle aangesloten scholen. Zo ontdekken kinderen dat zij verschillende talenten hebben.

Tekst: Marjke Nijboer | Beeld: Peter van Es

Qpenbare basisschool Portland in Rhoon zit in de voorhoede van Nederlandse basisscholen die meervoudige intelligentie (MI) willen stimuleren. Dat komt mede doordat de school, die in 2001 startte met een nieuwe locatie, kon beginnen met een schone lei. Het onderwijsconcept lag al klaar toen de bouw van de school startte. Daardoor is het pand uitstekend geschikt voor z'n doel. Zo hebben de brede gangen verschillende thematische 'flexplekken', waar kleine groepjes aan de slag gaan met taal, rekenen, bewegen, theater of andere activiteiten die een bepaalde intelligentie moeten aanscherpen.

Voor het nieuwe team werden mensen geworven die affiniteit hadden met MI. Adjunct-directeur Kelly Versteeg: 'Maar ook bij de aanschaf van meubilair en leermiddelen is rekening gehouden met de manier waarop we wilden werken.' Zelf kwam ze een jaar na de start in dienst als leraar in opleiding (lio). Ze schreef haar pabo-scriptie over MI. De lio'ers die na haar kwamen en komen, bouwen samen met het team het onderwijsconcept verder uit. Zo hebben meerdere lio'ers een MI-handboek samengesteld, dat weer is aangevuld met lesmateriaal.

Zelfgemaakt

Het team is bijgeschoold over MI en kan putten uit een uitgebreide literatuur over dit onderwerp. De leerkrachten maakten veel middelen zelf. Zo zijn er voor veel opdrachten/doelenkaarten ontwikkeld met voor elke intelligentie een manier om tot een oplossing te komen. Muzikaal ingestelde kinderen snappen de breuken bijvoorbeeld sneller met behulp van een melodieje; bewegelijke kinderen leggen grote taartvormen op de vloer. Vanaf groep 1 krijgen alle leerlingen alle acht soorten strategieën aangeboden. De leerkracht stelt wel vast wat ieders sterkste punten zijn. Dat ziet zij aan de werkjes die kinderen kiezen, of merkt ze wanneer ze het 'MI Kaartspel' met hen speelt. Daarbij vertellen kinderen bij de verschillende plaatjes (klokkijken, samenwerken, een boekje lezen, enzovoort) wat ze leuk vinden of waar ze goed in zijn. Angela Reedijk, pas van de pabo en leerkracht van groep 1: 'Als een kind iets niet snapt, ga je kijken in welke intelligentie

Verdieping

klemmen op het takenbord onder hun portret een kaarje met een foto van de activiteit die ze kiezen. Ook daarop staat een intelligentie-pictogram. Soms mogen ze vrij kiezen; op andere momenten moeten ze bijvoorbeeld een beweeg- of muziekwerkje nemen. De hogere groepen hebben een geschreven versie van het takenbord. Vanaf groep 7 mogen kinderen vaker zelf strategieën kiezen.

Trots

Het rapport, een fleurige map met plastic A4 insteekhoezen, geeft voor elk kind de sterke intelligenties aan. Achterin zit het Trots Portfolio. Kinderen steken hier elke periode een eigen werkstukje in, waarbij ze vermelden waarom ze er trots op zijn en welke talenten ze hierbij hebben gebruikt.

het kind het sterkst is en probeer je de stof vanuit die leerstrategie opnieuw uit te leggen. Dat vond ik in het begin lastig, nu vind ik het fijn om alles op verschillende manieren te kunnen aanbieden.'

Bijzondere saas

Obs Portland werkt met reguliere lesmethodes en groep 8 maakt gewoon de Cito-eindtoets. Versteeg: 'Wij werken naar dezelfde kerndoelen toe, maar doen de instructie en verwerking op basis van de acht intelligenties. Wij werken net als op andere scholen een som op het bord uit, maar beseffen dat we daarmee vooral de visueel ingestelde kinderen helpen. Daarnaast pakken wij de uitleg op andere manieren op. Ook bij leerlingen die extra zorg ontvangen, kijken we wat de sterkste intelligentie is en hoe we langs die weg het leren kunnen stimuleren.' Al het lesmateriaal, of het nu is aangeschaft of zelf ontwikkeld, is door het team gemerkt met een pictogram voor de soort intelligentie die het stimuleert. Kleuters

WIE: De Amerikaanse

Harvard-professor

Howard Gardner ziet

intelligentie als de

bekwaamheid om te

leren en problemen op

te lossen.

WAT: Hij onderscheidt

acht soorten intelligen-

ties. Scholen die meer-

voudige intelligentie

stimuleren, reiken leer-

lingen leerstrategieën

aan die aansluiten bij

die intelligenties. Dit

zijn ze:

- verbaal/linguïstisch
- logisch/mathematisch
- visueel/ruimtelijk
- muzikaal/ritmisch
- lichamelijk/kinethetisch
- interpersoonlijk
- intrapersoonlijk
- natuurgemint

Het afgelopen jaar zijn de leerkrachten, om nieuwe ideeën op te doen, gaan kijken op allerlei andere basisscholen die ook bezig zijn met MI. Versteeg: 'Op basis van wat we elders gezien hebben durf ik te stellen dat wij hiermee het verst zijn.' De school maakt volop gebruik van de vrijheid om het onderwijs zelf vorm te geven. 'Je ziet bij ons elementen van Dalton maar ook van Montessori. Van alle werkwijzen pakken we het goede mee.'

Volgens de adjunct-directeur scoren haar leerlingen op de Cito Eindtoets bijna allemaal iets boven de score van de voorspellende Entree-toets die ze in groep 7 maken. De meerwaarde van de MI-werkwijze is volgens haar echter vooral dat de leerlingen met plezier naar school gaan. 'Ze zijn meer gemotiveerd en betrokken en komen zelf met ideeën.'

Meer over meervoudige intelligentie: www.rpcz.nl/primaironderwijs/meesterschap/hoebenenjepknapp